

Łužicy dale zwjazana

Choćebuz (SN/JaW). Přemóženosc a překwapjenosc postajowašej wčerawši wječor w Choćebuskim Serbskim domje. Takle móhli wotewrjenje wustajenje hornoserbskeje wuměłce Marije Šoćic pod hesłom „Rozswětlenje“ w delnjoserbskej metropoli zjeć. Hać do spocatka nowembra wustaja tam z Konjec pochadzaca a nětko w francoskim Nancy bydlaća a skutkowaca Serbowka wuběr twórbow.

Sobudźelačka Choćebuskeje Serbskeje kulturnje informacije Lodka Milena Stokowa witaše přewšo zwjeselena nimo wuměłce tež tójšto zajimowanych Serbow z blišeje wokoliny a ze zdalenišich kónčin. Mjez druhim su tež wjacori Serbja z Hornjeje Łužicy do Choćebuz přijěli kaž tohorunja němscy přećeljo Serbow. „Předewšom so wjeselu, zo je přehládka wobrazow a keramiskich twórbow jězbu z Francoskeje bjez škodow přetrála“, zwurazni Stokowa.

Nadrobnje předstaji kuratorka Choćebuskeho Serbskeho muzeja Christina Kliemowa žiwjenjeběh a tworjenje Marije Šoćic. „Wona eksperimentuje, tuž widźimy wulku paletu wuměłstwa. Wušiknje kombinuje wšelake materialije z mnohimi družinami barby, džěła samo z elektriskej swěću“, rjekny Kliemowa.

Mnozy wužichu skladnosć, so z wuměłcu rozmowjeć a sej džěła rozklásc dać. Tak tež zhonichu, zo je zakład každej twórbje dožiwjeny podawk. Zajimawostka je: Wšitke eksponaty maja trojročné serbske, němske a francoske pomjenowanje. „Tež hdyž w Francoskej skutkuju, wostawam Łužicy jara zwjazana – daloko přeč a tola cyle blisko – kaž to titul knihi Alfonsa Frencla jadriwje wopisuje“, praji wuměłca Serbskim Nowinam.

W Francoskej skutkowaca Serbowka Marija Šoćic tworí tež keramiske figury.

Wyšk Jan Šadowic (Joachim Káps, nalěwo) je Awgustej Sylnemu (Steffen Urban) na wčerawšej prapremjerje Krabatoweho festiwalu w Čornym Chołmcu wuspěšnje serbsku rěč a kulturu zblížil. Wot tamnišeho towarstwa Krabatowy młyn inicirowany spektakl zahori wčera wječor něhdźe 400 ludźi. Foto: FAG

Prapremjera Krabatoweho festiwalu w Čornym Chołmcu Wuspěšnje na serbskosć dźiwali

Čorný Chołmc (SN/CoR). „Štož stej Störtebekerski festiwal za Rujany a Karla Mayjowu za Bad Segeberg, njech stanje so Krabatowy festiwal za Łužicu“, bě sakski ministerski prezident Stanisław Tilich (CDU) projektej Čornochołmcanskeho towarstwa Krabatowy młyn na puć dał. Z wčerawšej prapremjeru hry „Krabat zetka Awgusta při Čornym mlynje“ su přeni wulki krok za to zdokonjeli. Nimo ministerskeho prezidenta běchu tam tež zapósłanča zwjazkoweho sejma Marja Michałkowa (CDU), zapósłanc Sakskeho krajneho sejma Reiner Deutschmann (FDP), Wojerowski wyši měšćanosta Stefan Skora a předsyda Domowiny Dawid Statnik. Wón bě hižo do toho wuznam noweho „Dubrjenskeho domu“ předstajil, kotryž ma ze spěchowanskej podpěru wuchodosakskeje lutowarnje přichodnje

džěl Krabatoweho mlyna być. Festiwal dźiwa na serbskosć a awtentikosć. Hižo při zachodze witašej wčera holce we Wojerowskej swjedźenskej drasce hosći. Jědźna karta poskičeše dwurěčne serbsku jědź. W atmosferje wjesneho swjedźenja scěhowaše publikum za pyšnymi drjewjanymi blidami sedžo wokoło so wotrhwacu so inscenaciju. W njej poradzi so wyšej Janej Šadowicej Awgusta Sylneho přeswědčić, rěč a kulturu Serbow připóznać, a to přeč powěsće Krabata. Kantorki spěwachu serbski kěrluš, spěw „Wjesele džensa“ zaklinča, Čornochołmcanska rejawanska skupina rejawše.

Wulku chwalbu wupraji sobuskutkowacym jednaćel Domowiny Bjarnat Cyž. K sylzam hnutej předsydcy towarstwa Krabatowy młyn Gertrud Wincarjowej gratulowachu mnozy k wuspěchej.

Pjenjazy za wučbne srědky w etaće zaplanować

Postajenje sudnistwa płaći

Ralbicy/Rakecy/Worklecy (SN/MiR). Ralbicansko-Róženčanski wjesnjanošta Hubertus Ryčer chce w klětušim etaće wjacje pjenjazy za wobstaranje wučbnych srědkow za Ralbicansku zakładnu a srjedźnu šulu, kotrejež nošer gmejna je, zaplanować. „Ličimy z tym, zo trjebamy přichodnje za džěłowe zešiwki a kopije na šulske lěto 5 000 do 7 000 eurow“, praji Hubertus Ryčer. Rozsudej wyšeho zarjadniskeho sudnistwa w Budyšinje no chce so wón wobarać. Runje tak widzi to Rakečanski wjesnjanošta Jurij Paška. Tež na tamnišej zakładnej šuli njetrjebaja starši hižo za mjenowane wučbne srědky płaćić. To matej kubłanišća a jeho nošer zaručić. Worklečanski wjesnjanošta Franc Brusk (wšitcy CDU) so njeboji, do swjeho gmejnskeho etata trochu wjacje pjenjazy za šulsku potrebu zapřijeć. Něhdźe 900 eurow wjacje změja na při-

klad za džěłowe srědky na srjedźnej šuli zaplanować. „Tež hdyž je sudnistwo postajilo, zo maja gmejny tele kóšty přewzać, wostanje staršim wotewrjene za swoje džěć džěłowe zešiwki, knihi a tak dale kupić.“ Přiwšěm chcedza w šulach skerje džěłowe zešiwki kopěrować, hać je za cyle rjadownje kupić. „Dołhož so tole njezakaza, po dotalnym wašnju dale postupujemy“, měni Hubertus Ryčer.

Tež Jurij Paška njewidzi problem, wjacje pjenjazy w etaće zaplanować. Přiwšěm so wón praša, kak ma so na přiklad z kapsnymi ličakami, atlantami a rjadowniskimi jězbami wobchadzeć. „Trjebamy prawniku jasnosć, tuž ma sakske knježerstwo wo rjadowanju nastupajo wučbne srědky rozmyslować a doskónčne rozsudzić.“

Za sakske staršich postajenje sudnistwa woznamjenja, zo lutuja na šulske lěto něhdźe 45 eurow na džěćo.

Radźiceljo zliwki zaštych tydzenjow wuhódnoćili

Woda džěń a wjetši problem

Chróšćicy (SN/MWj). Skupina Chróšćanskich gmejnskich radźicelow chce sej přichodnu wutoru nawječor na městnje wobhladać, kotre naprawy su trěbne, zo by so dalšim zapławjenjam při Chróšćanskej pěstowarni a wosrjedź wsy při mosće nad Satkulu zadźěwalo. Tole je wuslědk wčerawšeje diskusije gmejnskeje rady, z kotrejež su scěhi zliwkwow zaštych tydzenjow wuhódnoćili. Z komunalnemu hladanišću drje stej pěstowarnja a most čězišći, rjekny wjesnjanošta Maćij Brycka (CDU), wjacori wobydlerjo pak mějachu zašle dny tohorunja wodu w pincy a cheychu tuž wědzeć, što chce gmejna přichodnje přeciwo tomu činić.

Najwjetši problem při pěstowarni je, zo při zliwkach z južneho směra telko wody z polow běži, zo ju hišće tak wulke roly přiwzać njemóža. Nimo toho drje

bě zmylk, mjenje radźicel Tadej Šiman, zo su blisko pěstowarnje hrjebju začinili a město toho do njeje rolu položili. Přiběži-li pak ze směra milinowych wětrnikow wjacje wody, hać rola znjese, dešč pućik zaplawi, jón wudrěje a so skónčnje na hrakanišću pěstowarnje wulinje. Nimo toho drje tež wotwodzowanje deščikoweje wody z třěchow bydlnskich domow wyše pěstowarnje a z bliskich ratar-skich halow optimalnje rozrisane njeje. Jedyn z problemow po wšěm zdaću je, tak to wobydler wčera porokowaše, zo každy hlada, zo jeho ležownosć sucha wostanje, a njech so druzi potom z wodu staraja.

Při mosće nad Satkulu jako tamny čězišću běži nimo wody rěki tež hišće ta z Cyrkwinskeje hory a ze Zjejičanskeho směra. Zwjetša sej ludžo tam hižo sami pomhaja, rozprawješe Jürgen Njek.

Zwjazk dyrbi třěchu ponowić

Pančicy-Kukow (SN/MWj). Zarjadniski zwjazk Při Klósterskej wodze ma njewočakowano wjetši twarski projekt zmištrować. Kaž předsyda Alfons Ryčer wčera zhromadźinu zwjazka informowaše, dyrba nuznje třěchu bėroweho twarjenja w Pančicach-Kukowje ponowić. Tam je při zliwkach zaštych tydzenjow we wjetšim wobjimje woda nutř běžała. Mjez druhim dyrbjachu

w rumnosći kasy špundowanje wutorhać a techniku wotstronić. Saněrowanje třěchi za 60 000 eurow ma Smječkečanska Gerntkec třěchikryjerska firma wobstarać. Za to wutřeba zwjazk swoje rezery. Tak njezměje pjeć sobustawskich gmejnow drje lětsa žane přidatne wudawki, klětu pak dyrba po zakonju předpisane rezery zaso napjelnić, štož woznamjenja potom tola přidatne wudawki.

TELEGRAM

Z comicom dobyli

Budyšin. Šulerjo Serbskeho gymnazija Budyšin Gabriel Zahrodnik, Michał Donat, Michał Neter a Pawoł Cyž su lětuši dobyćerjo serbskeho comicoweho wubědźowanja Budyskeho Rěčneho centruma WITAJ. Dohromady je so 31 šulerjow 5. do 7. lětnika gymnazija a Serbskeje srjedźneje šule Worklecy na wurisanju wobdźělili. Mjez nimi běchu tež džěć, kotrež serbsčinu jako druhu rěč wuknu.

Wěrowanja na hrodze móžne

Hodźij. Štož chce so stawnišće zmanželić, móže za to přichodnje tež Njezdašćanski hrod wužiwać. Tole je Hodźijska gmejnska rada na swjoi wčerawšim posedźenju wobzamknyła. Minjeny čas su rumnosće we wuchodnym křidle hrodu wobšěrnje ponowili. Nětko je tam tež nowa žurła, hdźež móža kwasarjo po wěrowanju swjećić, kaž ze zdžělenki gmejnskeho zarjada wuchadza.

Mortwi při třěleńcy w kinje

Denver. Při premjerje noweho filma „Batman“ je młody muž w kinje w zwjaz-

kowym staće USA Colorado wokoło so třěla a znajmjeńša 14 ludźi moril. 50 wosobow so zrani, kaž policija informuje. Třěla móžachu zajec. Dotal njeje jasne, hać buchu wšitcy mortwi zatřěleni. Po wutřělach bě w kinje panika wudryla. Ludžo tłočachu so do směra na wuchod. Při tym drje tež někotrych zateptachu.

Z Prahi do Łužicy

Budyšin. Wyši koparski ligist Budissa Budyšin je so z dalšim nowopřichadom zesylnil. Martin Abraham wón reka a je 33 lět stary. Abraham přińdže z Prahi do Łužicy. W českej stolicy je wón naposledk pola FC Bohemians Prag hrał, do toho w němskej w třěcej lize w towarstwje Wehen Wiesbaden. W sezonje 2005/2006 bě z mustwom Slovan Liberec česke mišterstwo dobyl.

Formula 1 na Łužiskim kole

Klěšišća. Po insolwency motorsportoweje čary Nürburgske kolo a tak z dobom po kóncu tamnišeho němskeho wubědźowanja formule 1 je braniborska CDU Łužiske kolo jako alternatiwu namjetowała. Rainer Genilke, eksperta za wobchad CDU-frakcije w krajnym sejmje, wčera wuzběhny, zo by formula 1 regiona a Łužiskemu kolu hospodarce pomhala a Łužicu značišu sciniła.

Z Pětrom Brězanom so rozžohnowali

Na Srjedźnej šuli „Korla Awgust Kocor“ Kulow su wučerjo a šulerjo džensa dopoldnja Pětra Brězana rozžohnowali. Wón bě wjələlětny amtěrowacy nawoda kubłanišća a je so stajnje tež za to zasazował, zo by serbsčina na šuli wuwučowała. Wosebje jeho lóštnu žilku při nawjedowanju sej wšitcy

na Pětrje Brězanu chwalachu. Foće: SN/M. Bulank, M. Helbig

POLICIJA

Džělaćer znjezbožil

Tragiske džěłowe njezbožo sta so wčerawšim na twarnišću při Wjazońčanskej dróze w Budyšinje. Džělaćer je tam z něhdźe šěš metroj wysokosće z hlówu doprědka na betonowe špundowanje padnył. 59lětny bě nablaku mortwy. Po dotalnych dopóznaćach bě rjemjesnik na hornim poschodze hrubeho twara a chečye po rěblu dele zalězc. Při tym so snano zakopny abo rěbl kruće nješteješe, tak zo je k njezbožu došlo.

Njemało džiwała je so žona zawčerawšim w Brězkach, jako chečye po změnje domoj jěć. Njeznaći běchu wot jeje wosoboweho awta typa Ford wšitke štyri kolesa wotšrubowali a awto na kamjenje stajili. Wěcnu škodu, kotruž 57lětna na te wašnje počerpje, trochuje policija na něhdźe 700 eurow.

WJEDRO

14 do 9 °C

18 do 20 °C